

V E N D I M
Nr.21, datë 10.7.2003

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Zija Vuci	Anëtar i“ “
Gjergj Sauli	Anëtar i“ “
Kristofor Peçi	Anëtar i“ “
Kujtim Puto	Anëtar i“ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i“ “
Petrit Plloçi	Anëtar i“ “
Sokol Sadushi	Anëtar i“ “
Alfred Karamuço	Anëtar i“ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datën 30.5.2003, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.26 Akti që i përket:

KËRKUES: Ilirjan Arapi, përfaqësuar nga avokati Neshat Fana, me prokurë.

SUBJEKTI I INTERESUAR: PROKURORI I PËRGJITHSHËM I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, përfaqësuar nga prokurori Skënder Breca, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimin si antikushtetuese të vendimeve nr.39, datë 24.4.2002 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kavajë; nr.237, datë 24.9.2002 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe nr.3, datë 8.1.2003 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

Kërkuesi ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin si antikushtetuese të vendimeve të sipërme:

- I është nënshtruar një procesi të paligjshëm, sepse ndaj tij nuk kishte një akuzë të ngritur ligjërisht. Ndaj tij është pushuar çështja penale nga prokurori i rrethit Kavajë dhe këtë vendim nuk mund ta shfuqizojë një prokuror në Prokurorinë e Përgjithshme.

- Akuza ndaj tij është mbështetur kryesisht në thëniet e një dëshmitareje, e cila për këto thënie është dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë për kallëzim të rremë.

GJYKATA KUSHTETUTESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Alfred Karamuço, përfaqësuesit e kërkuesit, të subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Me vendimin nr.39, datë 24.4.2002 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kavajë, kërkuesi Ilirjan Arapi është deklaruar fajtor për veprat penale të vrasjes së kryer me paramendim dhe të mbajtjes pa leje të armëve luftarake dhe është dënuar me 16 vjet burg. Këtë vendim e ka lënë në fuqi Gjykata e Apelit Durrës me vendimin nr.237, datë 24.9.2002. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në Dhomën e Këshillimit, me vendimin nr.3, datë 8.1.2003 ka vendosur mospranimin e rekursit, me arsyetimin se ai nuk përmbante shkaqe të parashikuara nga neni 432 i Kodit të Procedurës Penale.

Me kërkesën e paraqitur, si dhe në parashtrimin që bëri para gjykatës përfaqësuesi i kërkuesit, është pretenduar se vendimet gjyqësore të lartpërmendura janë rezultat i procesit të parregullt ligjor, në kuptim të nenit 42/1 të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë e për këtë arsye, ato duhet të shfuqizohen si antikushtetuese.

Gjykata Kushtetuese ka arritur në konkluzionin se ky pretendim është i pabazuar, për pasojë kërkesa duhet të rrëzohet.

1. Prokurori i rrethit Kavajë, në datën 20.3.2000, ka vendosur pushimin e çështjes penale

nr.58, në ngarkim të Ilirjan Arapit, për mungesë provash. Ky vendim del të jetë shfuqizuar me vendimin e datës 25.7.2000 nga një prokuror në Prokurorinë e Përgjithshme. Hetimet kanë vazhduar dhe përfundimisht çështja ka shkuar për shqyrtim gjyqësor, nga ku Ilirjan Arapi është deklaruar fajtor dhe është dënuar.

Kërkuesi ka pretenduar se vendimi i marrë nga prokurori i Prokurorisë së Përgjithshme ka qenë i paligjshëm, për arsye se në bazë të nenit 24 pika 5 të Kodit të Procedurës Penale, vendimet e prokurorit më të ulët mund t'i ndryshojë ose t'i shfuqizojë prokurori më i lartë dhe që në rastin konkret është Prokurori i Përgjithshëm. Për pasojë, sipas pretendimit të kërkuesit, të gjitha veprimet e mëvonshme procedurale kanë qenë të pavlefshme, të marra në mënyrë të kundërligjshme e të ndaluara shprehimisht nga neni 32/2 i Kushtetutës.

Gjykata Kushtetuese nuk e gjen të kundërligjshëm interpretimin e ligjit të referuar nga kërkuesi, i cili është i konfirmuar edhe nga jurisprudenca e Gjykatës së Lartë, sipas të cilës, në raport me prokurorin e rrethit, prokurori më i lartë do të konsiderohet Prokurori i Përgjithshëm. Por, Gjykatës Kushtetuese nuk i rezulton në çështjen konkrete se vendimi i prokurorit të rrethit Kavajë, është shfuqizuar, duke u mënjeluar Prokurori i Përgjithshëm nga ushtrimi i kësaj kompetence. Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, paraqiti gjatë gjykimit dokumentin me nr.698/1, datë 25.7.2000, nënshkruar nga Prokurori i Përgjithshëm, nga ku del e qartë se dosja hetimore në ngarkim të Ilirjan Arapit, së bashku me disa dosje të tjera ishin tërhequr në Prokurorinë e Përgjithshme me dijeninë e tij dhe se vendimi i pushimit ishte shfuqizuar po me dijeninë e tij. Nga dokumenti del qartë dijenia e vullneti i Prokurorit të Përgjithshëm, si prokurori më i lartë në ushtrimin e kompetencave të parashikuara nga neni 24 pika 5. Nuk është e drejtë e Gjykatës Kushtetuese, në rastin konkret, të përcaktojë se me çfarë mjetesh procedurale apo administrative duhe të pasqyronte vullnetin Prokurori i Përgjithshëm në ushtrim të kompetencave të tij.

2. Kërkuesi ka pretenduar se gjykatat në deklarinë e tij fajtor janë bazuar kryesisht në thëniet e dëshmitares Tatjana Meta, e cila për këto deklarime është dënuar me vendim të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Kavajë, në bazë të nenit 305 të Kodit Penal.

Gjykata Kushtetuese ka tashmë një praktikë të konsoliduar lidhur me administrimin e vlerësimit e provave në një proces gjyqësor penal apo civil. Sipas saj, këto janë prerrogativa të gjykatave të zakonshme dhe ato në përgjithësi nuk përbëjnë objekt për kontroll kushtetues për proces të parregullt, me përjashtim të rasteve kur vërtetohet se provat janë marrë me mjete e mënyra antikushtetuese. Në këto kushte, pretendimi i mësipërm nuk përbën shkak që mund të ndikojë në vendimin e Gjykatës Kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të neneve 131/f të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

V E N D O S I:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICËS

Thelbin e kësaj çështjeje e përbën fakti nëse për shfuqizimin e akteve të prokurorit më të ulët nga Prokurori i Përgjithshëm mjafton vetëm shfaqja e vullnetit të këtij të fundit apo kërkohet edhe

veshja e këtij vullneti me një formë të caktuar ligjore. Për mendimin tim, kjo përbën një çështje të zgjidhur tashmë nga ligji, doktrina, por edhe nga jurisprudenca e Gjykatës së Lartë.

Për shfuqizimin e aktit juridik nga një organ më i lartë duhet të respektohet e njëjta formë që është ndjekur për hartimin e këtij akti. Ky është një rregull i njohur. Pavarësisht se në nenin 24 të Kodit të Procedurës Penale, nuk është parashikuar në mënyrë të shprehur forma që duhet të ketë akti shfuqizues i prokurorit më të lartë, është vendimi unifikues i Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, të cilët duke bërë interpretimin e kësaj dispozite ligjore, kanë evituar edhe mendimet e dyzuara për këtë çështje.

Në këtë vendim unifikues arsyetohet ndërmjet të tjerave se prokurori më i lartë, në zbatim të kompetencave që i jep neni 24/4 që urdhrat dhe udhëzimet e tij janë të detyrueshme për prokurorin më të ulët, disponon mbi aktet e këtij të fundit, gjë që bëhet me një akt procedural e nuk mund të pranohet se bëhet verbalisht. Në këtë aspekt, vendimi i prokurorit më të lartë, për shfuqizimin e një vendimi të marrë nga një prokuror tjetër për pushimin e çështjes penale, përbën në vetvete një urdhër në zbatim të nenit 24/4 të Kodit të Procedurës Penale.

Në vazhdim të kësaj logjike arsyetimi, të përdorur në vendimin unifikues të Gjykatës së Lartë, mendoj se edhe referimi tek neni 125 i Kodit të Procedurave Administrative, është i domosdoshëm për të konkluduar mbi formën që duhet të ketë një akt shfuqizues i organit kompetent. Sipas këtij neni “me përjashtim të rasteve kur me ligj parashikohet ndryshe, akti revokues apo shfuqizues ka të njëjtën formë ligjore dhe ndjek të njëjtat procedura me aktin që revokohet ose shfuqizohet”.

Për rastin në shqyrtim, vendimi për shfuqizimin e vendimit të pushimit të procedimit penal në ngarkim të të pandehurit Ilirjan Arapi nuk është përpiluar dhe nënshkruar nga Prokurori i Përgjithshëm, por nga një prokuror në këtë institucion. Pikërisht mënyra e hartimit të këtij vendimi nga një person jo kompetent, përbën dhe thelbin e çështjes. Shumica e Gjykatës Kushtetuese argumenton në vendim qëndrimin e saj për rrëzimin e kërkesës, duke arsyetuar se përderisa dosja në ngarkim të Ilirjan Arapit ishte tërhequr në institucionin e Prokurorit të Përgjithshëm me dijeninë e vetë titullarit, edhe vendimi i pushimit, pavarësisht se është hartuar nga një prokuror tjetër dhe jo nga Prokurori i Përgjithshëm, në fakt e përmban dijeninë e këtij të fundit.

Një arsyetim i tillë nuk përputhet me kuptimin që ka dispozita ligjore dhe me arsyetimin që Gjykata e Lartë i ka dhënë në mënyrë specifike dispozitës konkrete. Shkresa përcjellëse nr.698/1, datë 25.7.2000, nënshkruar nga Prokurori i Përgjithshëm, që informon Prokurorinë e Rrethit Kavajë mbi dërgimin e dosjeve përkatëse, nuk mund të zëvendësojë dhe as të njësojë aktin juridik shfuqizues, që ai duhet të përpilojë. Urdhri i Prokurorit të Përgjithshëm për shfuqizimin e vendimit të pushimit të çështjes penale të prokurorit më të ulët, ashtu si çdo akt tjetër juridik kërkon formën e caktuar ligjore. Forma që duhet të ketë një akt juridik përbën një element shumë të rëndësishëm të vlefshmërisë së aktit.

Në rastin konkret, kërkuesi nuk i drejtohet Gjykatës Kushtetuese që të përcaktojë ajo mjetin procedural sesi duhet të pasqyrojë vullnetin Prokurori i Përgjithshëm, siç arsyeton shumica në vendimin e saj, por është detyrë e procesit të gjykit kushtetues që të konstatojë se forma e kundërligjshme procedurale që ka përdorur prokurori në Prokurorinë e Përgjithshme për shfuqizimin e vendimit të pushimit të çështjes penale, ka sjellë rifillimin e një procesi gjyqësor penal të parregullt. Konstatimi si i gabuar i kësaj procedure të kryer, do të bënte të mundur që i gjithë procesi ligjor të konsiderohej i parregullt nga pikëpamja kushtetuese.

Anëtar

Sokol Sadushi